

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ЦИФРОВА АДЖЕНДА УКРАЇНИ: КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ ТА ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ

Чумакова Г.В., к.н. держ. упр., доцент
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

На початку ХХІ століття Україна стала безпосереднім учасником цифрової революції, що визначила нові тенденції в управлінні державними ресурсами. За допомогою цифрових технологій державне управління отримало інноваційні інструменти для оптимізації процесів, підвищення ефективності та прозорості в державному секторі.

Відповідно до даних звіту "Global Economic Prospects" Світового банку станом на січень 2023 року [1], основними складовими для стабільної цифрової економіки є надійна цифрова інфраструктура, великі дані, інноваційний розвиток та забезпечене цифрове середовище (рис.1).

Рис. 1. Основні складові стабільної цифрової економіки

Джерело: Розроблено автором

Усвідомлюючи важливість розвитку передових цифрових навичок для ефективної роботи та оптимального використання потенціалу цифрових технологій у майбутньому, а також для успішного управління процесами цифрової трансформації підприємств та державних органів у всіх галузях економіки, ратифіковано Угоду між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021-2027) [2]. Зазначена програма надає нашій країні додаткові стимули для стійкого розвитку, зокрема фінансові, для цифрової трансформації пріоритетних секторів та сфер громадського життя, а також для розвитку цифрової економіки та ІТ-бізнесу.

Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження "Про затвердження переліку показників Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI)" від 05.09.2023 № 774-р [3], яке розроблено фахівцями Державної служби статистики України, Міністерством цифрової

трансформації України та експертами Офісу ефективного регулювання BRDO в рамках проекту EU4DigitalUA.

Digital Economy and Society Index (DESI) — зведений індекс, що вимірює і порівнює прогрес країн ЄС в галузі цифрової економіки та суспільства. З 2014 року Європейська Комісія відстежує прогрес країн-членів ЄС у цифровій конкурентоспроможності та моніторить цифрові показники Європи у цілому. Перелік показників DESI, охоплює: людський капітал, зокрема навички користувача Інтернету; підключення до Інтернету; інтеграцію цифрових технологій в т.ч. для бізнесу; цифрові державні послуги, включаючи е-уряд. У сукупності все це формує цифрову економіку та є «екосистемою DESI». Вказана ініціатива може стати запорукою прозорості та ефективності цифрової трансформації в Україні.

Європейським Союзом з листопада 2022 року розпочато реалізацію проекту «Цифрова трансформація для України» (DT4UA), головне завдання якого допомогти Україні запровадити ефективні, доступні та безпечні державні послуги, а також швидко реагувати на виклики війни. Фінансування в межах проекту (17,4 млн. євро) скероване на чотири напрями: розвиток цифрових послуг та застосунку «Дія»; вдосконалення обміну даними між реєстрами та держустановами; розвиток інфраструктури електронної ідентифікації відповідно до регламенту ЄС eIDAS; розвиток системи електронного управління, що дозволить прозоро розглядати кримінальні справи [4].

Агенцією США з міжнародного розвитку (USAID) спрямовано 60 мільйонів доларів США на захист критичних об'єктів інфраструктури України, включаючи енергетичну, телекомунікаційну та системи зберігання даних [5]. У результаті даної підтримки, Міністерство цифрової трансформації України запустило Реєстр пошкодженого майна. Понад 80% державних послуг тепер доступні через платформу "Дія". Також в межах інших ініціатив, спрямованих на розвиток приватного сектору в інформаційних та комунікаційних технологіях, впроваджено низку проектів для підтримки цифрових інструментів. У рамках Всесвітнього економічного форуму в Давосі, USAID оголосила про виділення близько 650 тисяч доларів США для поширення цифрового досвіду України та мобільного додатку "Дія" в інших країнах.

Українським фахівцям відкрито можливість участі в конкурсах з розробки суперкомп'ютерної екосистеми світового рівня для створення мережі служб підтримки застосунків з загальним бюджетом 12 мільйонів євро, а також надано можливість використовувати технології штучного інтелекту ChatGPT для розробки чат-ботів від стартапу OpenAI.

Однак, незважаючи на очевидні переваги впровадження цифрових технологій у соціально-економічний розвиток України, вказаний процес у державному управлінні супроводжується певними викликами. На сьогодні

необхідно вирішити питання кібербезпеки, захисту даних та забезпечення доступу для всіх верств населення.

Зважаючи на вказане, для відновлення економічного зростання нашої держави в умовах воєнного стану важливо прискорити впровадження цифрових інструментів у всі провідні галузі економіки. Це сприятиме побудові динамічного, стійкого та резильєнтного цифрового українського суспільства.

Література

1. World Bank. 2023. Global Economic Prospects, January 2023. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>
2. Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021-2027). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22#Text
3. Кабінет Міністрів України. Розпорядження "Про затвердження переліку показників Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI)". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2023-%D1%80#Text>
4. Офіційний сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. URL: <https://www.eeas.europa.eu/delegations>
5. Американсько-українське партнерство для інновацій електронного урядування. URL: <https://www.usaid.gov/news-information/press-releases/may-18-2023-usaid-ukraines-ministry-digital-transformation-host-diiadc-event-us-ukraine-partnership-e-government-innovation>

159. Брюшкова Н.О., Шпак В.В. ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	547
160. Добрянська Н.А., Курченко Д.С. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ.....	550
161. Колеснікова К.С. ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ В ЕЛЕКТРОННИЙ ФОРМАТ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ.....	553
162. Молодід А.Ю. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ: ЗАРУБІЖНІ ПРАКТИКИ ТА ШЛЯХИ ВДОСОКНАЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	557
163. Мужайло В.Д., Мужайло С.В., Щербак А.В. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ	562
164. Науменко Ю.В., Черкасов Д.Ф. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	567
165. Ніколюк О.В. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ГРОМАД.....	570
166. Пурицхванідзе О.В. ПРОПАГАНДА ЯК КОМУНІКАТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	573
167. Мануїлова К.В., Гойман Т.А., Ізотова М.С. ПРОБЛЕМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ УКРАЇНИ.....	576
168. Чумакова Г.В. ЦИФРОВА АДЖЕНДА УКРАЇНИ: КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ ТА ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ	581
169. Тетью А.П., Калін Д.О. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ І ГРОМАД В УМОВАХ ШВИДКИХ ЗМІН.....	583
170. Ботіка Т.С., Соловей А.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ОРІЄНТИРІВ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	586
171. Мельник Ю. М., Тодорова С. М., Шевченко Г.А. ЗНАЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	589